

Trinn: 7.
Tid: 45 min.

Den Hellige Ånd i Kirken

TROSMÅL	Elevene tror at Den Hellige Ånd virker i og gjennom Kirken, også i dag.
KUNNSKAPSMÅL	Elevene kjenner til de viktigste måtene Ånden veileder Kirken på og når dette finner sted.
EVNEMÅL	Elevene kan med egne ord forklare Pavens rolle og hva et konsil er.

METODER	Fortelling, elevoppgaver
HJELPEMIDLER	Læreboken «Følg meg!» s. 71 – 75. Prosjektor. Klassesett med bibler eller kopier av teksten Apg. 15, 22–31
BØNN	Korstegnet. Fader vår. Hill deg, Maria. <u>Bønn til Den Hellige Ånd</u> : Du gode Hellige Ånd fornyer alt. Til liv i gledens fylde er vi kalt. Du vil ta bolig i oss og det skjer at troens øyne åpnes og vi ser: Guds rikes frembrudd som et veldig tre, det grener bærer oss og vi kan be: La sevjen stige og la treet gro! Til Kristus blir vi knyttet fast ved deg. Hans ja består når vi er fylt av nei. Kom, legg vår delte vilje i hans hånd og gjenopprett vårt liv, O Hellig Ånd. Amen. (Fra Bønneboken.)

Katekesens forløp

Innledning
(10 min.)

- Hilse på alle og ønske velkommen
- Bønn

Fortell: Forrige gang i katekesen hadde vi om Den Hellige Ånd, om det å motta ham i vårt liv i sakramentene dåpen og fermingen – og hvordan Den Hellige Ånd hjelper oss og spiller en rolle i det kallet som Gud har til hver og en av oss her i Kirken. Enten vi gjenkjenner vårt kall som ekteskap og familieliv eller et kall til et liv i en orden; som søter eller munk, eller et liv i prestekallet – så er Den Hellige Ånd virksom gjennom bønn og arbeidet vi legger ned i vårt kallsliv.

Vi tror at Den Hellige Ånd er til stede og leder og veileder hele Kirken på en spesiell måte. Og denne timen skal vi lære om hvordan vi tror at Den Hellige Ånd leder Kirken i de mer sentrale deler av den, nemlig det som har med Kirkens øverste ledelse å gjøre; Paven og kardinalene. Det er dette som blir kalt for den romerske kurien. Dette er Kirkens

hovedadministrasjon, og den holder til Vatikanstaten i Roma i Italia. Det har den gjort siden menigheten i Roma ble grunnlagt av apostelen Peter for 2000 år siden. Apostelen Peter regner vi som vår aller første pave. Både Paven og alle kardinalene er teologer og prester alle sammen.

UTDYPING
(20 min.)

[Begynn med å vise frem noen bilder til elvene på skjerm av Vatikanstaten, Petersplassen i Roma med folkemengde, Paven, kardinaler, Peterskirken.]

Fortell: I Kirken har vi Bibelen som en viktig veileder for oss i hva vi tror på. Men bibelen svarer ikke på alle spørsmål om rett og galt. Dessuten er det viktig at vi ikke leser og tolker det som står i bibelen på en feil måte, slik at vi ender med å tro noe som Gud i virkeligheten aldri har ment at vi skulle tro.

I Kirken har vi derfor Paven som øverste leder for hva kirkens troslære handler om, hvordan bibelen skal tolkes og hvordan troslæren skal forvaltes i praksis i Kirken. Han er leder for den romerske kurien, som i dag er 120 kardinaler som er med i Kirkens hovedadministrasjon i Vatikanet. Kardinalene utnevnes av Paven, som regel velges de ut blant Kirkens biskoper.

Når en pave dør og det skal velges en ny, er det igjen kardinalene som sitter sammen i et møte i Vatikanet som vi kaller for *konklave*. Det er hemmelig og ingen andre får komme inn i rommet. Kardinalene stemmer der frem hvem av dem som skal bli den neste paven. Det er gjerne mange runder med voteringer, og når de omsider er kommet frem til en bestemt pavekandidat, legger de tørr ved i ovnen slik at det stiger hvit røyk ut av pipa på taket til det huset hvor de sitter i konklave. Av dette vet verden der ute at en ny pave er blitt valgt. Før det kommer hvit røyk opp av pipa, kommer det svart røyk, fra de mange rundene med uavklarede voteringer der de etterpå brenner stemmesedlene, som avgir svart røyk. Men den hvite røyken betyr alltid glede. Da vet folk som står på Petersplassen og følger med på pavevalget, at det ikke er lenge til kuriens leder kommer ut på pavebalkongen og roper: *Habemus Papam!* Det er latin og betyr: Vi har en Pave!

Vi tror at Den Hellige Ånd veileder kurien ved pavevalg, slik at den rette er den som til slutt blir valgt til Pave. Derfor tror ikke vi katolikker at det er tilfeldig hvem som blir valgt til å være Pave. Gud sender Den Hellige Ånd til å være til stede slik at den rette blir stemt frem.

Pavens viktigste oppgave er å lede Kirken i lærespørsmål. Paven er ufeilbarlig i uttalelser om lærespørsmål når han er *ex cathedra*. Det betyr at han kommer med et nytt dogme, en ny læresetning. Dogmene er læresetninger som er tuftet på bibelen og Kirkens

tradisjon og deres sannhet kan ikke bestrides. Når Paven kommer med nye læresetninger *ex cathedra*, tro vi at han er ledet i dette av Den Hellige Ånd.

Paven og hele kurien er også spesielt veiledet av Den hellige Ånd i sitt arbeid, når Paven sammenkaller kardinalene til et *konsil*. Et konsil er et kirkemøte der kurien drøfter og kommer med uttalelser i viktige og nye lærespørsmål som oppstår over tid i Kirken fordi verden og samfunnet som vi er en del av endrer seg over tid. F. eks oppstår det nye moralske spørsmål og problemstillinger i det moderne samfunnet. Kurien bruker da gjerne god tid til å drøfte og komme med uttalelser. I slike saker skal ikke Kirken på noe som helt vis forhaste seg. Alt som har med troslæren å gjøre, og alt kurien uttaler eller presiserer om denne i et nytt dekret, skal være tuftet på tradisjonen. Hverken kurien eller paven kan komme opp med noe nytt i troslæren som ikke står i tråd med Bibelen og tradisjonen. I så fall ville det vært heretisk, dvs vranglære, og vranglære er ikke av Den Hellige Ånd. Men vi tror at Den Hellige Ånd passer godt på at slikt ikke skal forekomme noen gang i Kirken. Vi stoler derfor på at alt Kirken uttaler og lærer oss om trosspørsmål er helt og holdent i tråd med Guds vilje for hva vi som katolikker skal tro på, hvordan vi skal tro og hvordan vi skal handle i vår tro. Vi stoler og tror på Den Hellige Ånds gode veiledning i dette. Vi stoler og tror på at det vi har lært å tro på i Kirken er sannheten om Gud, Jesus, oss mennesker og vårt liv sammen her på jorden og i evigheten. Fordi vi tror på Den Hellige Ånds virke i Kirken, mener vi katolikker at evangeliet og hele Kirkens lære, slik den blir forkynt for oss i Kirken, er troverdig for oss.

ELEVOPPGAVER (10 MIN)

Elevene skal jobbe med oppgavene s 71, 74 og 75. Del ut bibler til elevene eller kopier med bibelteksten de skal lese. Det skal være arbeidsro. Gå rundt og hør om noen trenger hjelp med oppgavene.

OPPSUMMERING (5 min.)

La elevene forklare med egne ord hva Pavens rolle og hva et konsil er i Kirken.

BØNN /AVSLUTNING

Dere kan avslutte timen med å be de samme bønne som dere innledet med. Stå gjerne sammen i en ring.